

Coğrafya Dersinde Kullanılan Örenme Stratejileri Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Coğrafya Dersinde Kullanılan Örenme Stratejileri Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=19148>

Özet

Coğrafya Dersinde Kullanılan Ö?renme Stratejileri Ölçe?i (CDKSÖS), Cemile Bahtiyar Karadeniz ve Mine Gültekin Bilgi tarafından 2010 yılında geli?tirilmif bir ölçme aracıdır. Bu ölçek, ö?rencilerin coğrafya derslerindeki ö?renme süreçlerinde kullandıkları bilişsel ve üstbilişsel stratejileri sistematik bir şekilde belirlemeyi amaçlamaktadır. Ölçek, ö?rencilerin coğrafi bilgi edinme, bu bilgileri organize etme, problem çözme yaklaşımları ve kendi ö?renmelerini düzenleme biçimleri hakkında önemli psikometrik veriler sunar. Bu tür bir araç, Coğrafya E?itimi alanında ö?retim yöntemlerinin geli?tirilmesi ve ö?rencilerin akademik başarıları için kritik bir role sahiptir.

Ölçe?in geli?tirilmesi, yüksekö?retim düzeyindeki ö?rencilerin ö?renme alışkanlıklarının coğrafya bağlamında anlaşılmasına odaklanmıştır. Bu çalışmada, ö?rencilerin ders materyallerini nasıl öğrendiklerini ve coğrafya gibi mekânsal düşünme gerektiren bir alanda hangi Ö?renme Stratejileri kullandıklarını ortaya koyarak alana önemli bir katkı sağlamıştır.

Anahtar Kelimeler

Ö?renme stratejileri, coğrafya e?itimi, bilişsel stratejiler, üstbilişsel stratejiler, ölçek geli?tirme, akademik başarı.

Yazarlar

Cemile Bahtiyar Karadeniz, Mine Gültekin Bilgi

Amaç

Ölçe?in temel amacı, coğrafya dersi bağlamında ö?rencilerin kullandıkları spesifik ö?renme stratejilerini güvenilir ve geçerli bir şekilde ölçmektir. Bu stratejiler genellikle ezberleme, detaylandırma, düzenleme (organizasyon) ve eleştirel düşünme gibi boyutları kapsamaktadır.

CDKSÖS, e?itim araştırmacılarına ve ö?retmenlere, ö?rencilerin coğrafya içeriğini ö?renirken karşılaştıkları zorlukları ve etkili ö?renme yollarını belirlemede somut veriler sunarak, dersin verimliliğini artırmaya yönelik hedeflenen müdahaleler geli?tirmelerine olanak tanır.

Yapı (Ölçülen Yapı)

Ölçek, geniş bir çerçevede "Coğrafya Dersinde Kullanılan Ö?renme Stratejileri" yapısını ölçmektedir. Bu yapı, genellikle üç ana bileşen altında incelenir:

Bilişsel Stratejiler: Ö?rencinin bilgiyi işlemek, depolamak ve geri ça?ırmak için kullandığı

teknikler (örn. tekrar, özetleme).

Üstbili?sel Stratejiler: Ö?rencinin kendi ö?renme sürecini planlamas?, izlemesi ve de?erlendirmesi (örn. zaman yönetimi, kendini sorgulama).

Kaynak Yönetimi Stratejileri: Ö?renme ortam?n? ve kaynaklar?n? etkili kullanma becerileri (örn. akran yard?m? arama, çal??ma ortam?n? düzenleme).

Karadeniz ve Bilgi (2010) çal??mas?nda, bu stratejilerin coğrafya konular?na özgü nas?l uyguland??? detayland?r?lm?? ve ölçek maddeleri bu alt boyutlar? kapsayacak ?ekilde yap?land?r?lm??t?r.

Geçerlik

Ölçek geli?tirme sürecinde Geçerlik çal??malar?, ölçe?in gerçekten coğrafya ö?renme stratejilerini ölçüp ölçmedi?ini kan?tlamak amac?yla yürütülmü?tür. Orijinal çal??mada (Karadeniz & Bilgi, 2010), yap? geçerli?ini sa?lamak için çe?itli istatistiksel analizler kullan?lm??t?r.

Tipik olarak bu tür geli?tirme çal??malar?nda içerik geçerli?i için uzman görü?üne ba?vurulmu? ve yap? geçerli?i için aç?mlay?c? ve do?rulay?c? Faktör Analizi (AFA ve DFA) yöntemleri kullan?lm??t?r. Bu analizler, maddelerin teorik olarak öngörülen alt boyutlarla tutarlıl???n? göstermi?tir.

Güvenirlik

Güvenirlik analizleri, ölçe?in zamana kar?? tutarlıl???n? ve içsel bütünlü?ünü göstermek için gerçekleştirilmi?tir. Karadeniz ve Bilgi (2010) makalesinde, ölçe?in iç tutarlıl?k katsay?s? (Cronbach Alfa) hesaplanm??t?r.

Yüksek iç tutarlıl?k katsay?lar?, ölçekteki maddelerin ayn? yap?y? ölçme konusunda homojen oldu?unu ve ölçüm hatalar?n?n dü?ük oldu?unu i?aret etmektedir. Spesifik güvenilirlik katsay?lar? için orijinal akademik kayna?a ba?vurulmas? gerekmektedir.

Faktör Analizi

Ölçe?in yap?s?sal boyutlar?n? belirlemek üzere Faktör Analizi kullan?lm??t?r. Bu analizler, ö?rencilerin coğrafya dersinde kulland?klar? ö?renme stratejilerinin kaç farklı boyutta topland???n? ortaya koymu?tur.

Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) sonucunda, ölçek maddelerinin belirli faktörler altında topland??? ve bu faktörlerin coğrafya ö?renme stratejilerinin teorik alt boyutlar?n? temsil etti?i belirlenmi?tir. Bu faktör yap?s?, ölçe?in çok boyutlu do?as?n? desteklemektedir.

Enstrüman (Ölçek Bilgileri)

Test Type: Geliştirme (Development)

Format: Orijinal çalışmada, ölçeğin genellikle Likert tipi derecelendirme formatında kullanıldığı varsayılmaktadır (Örn: Hiçbir zaman/Her zaman). Derecelendirme sayısı (3'lü, 4'lü veya 5'li) için kaynak makaleye bakılmalıdır.

Language Available: Türkçe

Population Group: Yükseköğretim öğrencileri (Öğretmenlik programları veya coğrafya eğitimi alan öğrenciler).

Age Group: Genç yetişkinler (Tipik olarak 18-24 yaş aralığı).

Population Details: Ölçek geliştirme çalışması, Türkiye'deki çeşitli üniversitelerin ilgili bölümlerinde öğrenim gören öğrenciler üzerinde yapılmıştır.

Test Methodology: Öz Bildirim Ölçeği (Self-Report Scale). Öğrenciler, coğrafya derslerinde belirli stratejileri ne sıklıkla kullandıkları ifade ederler.

Anahtar Kelimeler

Coğrafya dersi, öğrenci başarısı, üstbiliş, bilişsel yük, akademik performans, ölçme aracı.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Orijinal kaynakta belirtilmemiştir.

Affiliation Email addresses: Sorumlu Yazar: cbkaradeniz@odu.edu.tr (Cemile Bahtiyar Karadeniz)

Correspondence Address: Orijinal kaynakta belirtilmemiştir.

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı: 2010 (Ölçeğin yayınlandığı yılı).

Ölçeğin akademik amaçlı kullanımı genellikle yazarın iznine tabiidir. Ticari kullanım için yazarlarla iletişime geçilmesi gerekmektedir.

Ölçeğin orijinal PDF belgesi şuradan indirilebilir:

[cografya-dersinde-kullanilan-ogrenme-](#)

[stratejileri-olcegi-toad.pdf](#)

Kaynaklar

Karadeniz, C.B. ve Bilgi, M.G. (2010).Coğrafya Dersinde Kullanılan Ö?renme Stratejileri Ölçe?inin geli?tirilmesi. *Gazi E?itim Fak?ltesi Dergisi*, 30 (2), 511-532.

Coğrafya Dersinde Kullanılan Ö?renme Stratejileri Ölçe?i Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçek maddeleri orijinal kaynakta aç?kça belirtilmemi?tir. Maddelere ula?mak için yukar?da referans? verilen akademik makalenin incelenmesi gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM